

Олена Пришляк,

вчитель української мови та літератури
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 13

Кіровоградської міської ради Кіровоградської області

Українська література 7 клас (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти 2012 р.)

Тема уроку: Життя кожної людини є шлях до самої себе.

(за повістю **Марини Павленко «Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських»**)

Мета уроку: удосконалювати навички аналізу художнього твору, переказу епічних творів, їх коментування, висловлення своєї думки щодо прочитаного, творчо підходити до роботи з художньою літературою, розвивати пам'ять, логічне мислення, мовлення; виховувати почуття відповідальності, вміння розрізняти добро і зло, почуття гуманізму, милосердя, толерантності у ставленні до інших людей.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Форма уроку: урок-дослідження з ІКТ супроводом

Обладнання: текст твору, ілюстрації до тексту Наталі Шишковської, опорні схеми, буктрейлер «Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських», кросворди.

Учні повинні знати: сюжет тексту, особливості виразного читання твору та його переказ.

Учні повинні вміти: аналізувати поведінку героїв, їхні вчинки в різних життєвих ситуаціях; аргументувати свої думки, співпрацювати з членами групи.

Епіграф: «Життя окремої людини має сенс лише в тій мірі, наскільки вона допомагає зробити життя інших людей красивіше і шляхетніше. Життя священне; це, так би мовити, верховна цінність, якій підпорядковані всі інші цінності. »
Альберт Ейнштейн

Хід уроку

І. Мотивація навчання

- Що таке життя, як ви розумієте це слово? (відповіді учнів)
- В чому сенс життя? (відповіді учнів)

Для кожного сенс життя особливий, притаманний лише окремій особі. Він може полягати в красивому способі життя, великій кількості грошей, комфортно улаштованому майбутньому.

А для когось, може, навпаки, сенс життя полягає в постійному творчому пошуку нових технічних можливостей для всіх людей. Вони пишуть вірші, а може, й величезні романи, складають неповторну музику, пісні.

Є люди, які свій сенс життя бачать у створенні власної міцної та люблячої родини. Створити таку сім'ю дуже важливо, адже лише в ній виросте здорова й вихована дитина.

Сенс життя — це важкий і дуже важливий вибір, кожен робить його по-своєму, з огляду на свої індивідуальні можливості й здібності.

«Життя окремої людини має сенс лише в тій мірі, наскільки вона допомагає зробити життя інших людей красивіше і шляхетніше. Життя священне; це, так би мовити, верховна цінність, якій підпорядковані всі інші цінності. »
Перегляд буктрейлера «Марина Павленко «Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських» ([буктрейлер до повісті](#))

II. Повідомлення теми і мети уроку, очікуваних результатів

III. Дослідницька робота.

Робота в групах

1 група – родина Кулаківських

2 група – родина Міщенків

3 група – родина Вишні(Ягоди)

3.1 Складання генеологічних дерев роду Кулаківських та Міщенків та життєвої позиції.

Рід Кулаківських

Рід Міщенків

Рід Вишні(Ягоди)

3.2 Переказ тексту за ілюстраціями, складання таблиці «Сенс життя родин» (робота з таблицями)

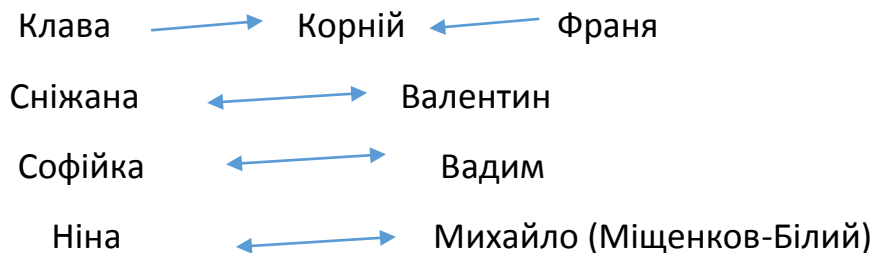

Родина Кулаківських	Сенс життя	Родина Міщенків	Сенс життя	Родина Вишні (Ягоди)	Сенс Життя
Гордій (загинув, коли мішок з кукурудзою впав з горища)	На чужому нещасті щастя не побудуєш	Данило	Двоїста душа – питома риса Міщенків	Клава (хвороблива жінка, перша власниця коралів)	Родинне щастя нащадків
Фрол (випадково загинув, коли витягував рушницю зі скрині)	Один раз в рік і рушниця стріляє	Михайло (Міщенков-Білий)	Брехати задля високої ціни	Горпина (Павло – ставлення до тварин)	Людяність, порядність
Франя (вийшла заміж за Корнія, причарувавши зіллям, не було дітей)	Вік з нелюбом проживала	Молодший син Данила	(роботящий)	Ніна (ставлення до коней-Мальва)	Людяність

Яків - помер, вдавившись картоплею на чужому обіді, свою дружину Лизавету замордував голодом	У нього взимку снігу не випросиш	Син Михайла	Частково згадується	Ліна (Максим) розповідають історію родини від прапрапрабабусі Клави	підкуван ня про інших
Васюня (майже 40 років провів у погребі, переховуючись від відповідальності за дезертирство)	Сам себе наказав - 30 років ховався	Валентин	Брехати задля високої ціни	Сніжана (лікар-травматолог)	Чесність в родинних стосунках
Іван (рано помер, залишивши на виховання Олені сина Толика)	Загинув молодим	Іра (дочка Валентина, яка мешкає в Києві, графському маєтку)	-	Тетяна (мама Софійки, сестра Сніжани)	Взаєморозуміння, взаємодопомога в сім'ї
Катерина (добра, вихована дівчина, загинула від блискавки разом зі своїм чоловіком та його родиною)	Одна добра душа	Хлопчик з фотографії (син Валентина, який мешкає у Вишньополі)	-	Софійка (дівчинка, яка хоче допомогти Вадимові позбутися родинного прокляття)	Допомога друзі
Толик (все життя прожив в переїздах, в кінці твору повертається до родини)	Перекопав ем життя прожив			Ростик (братик Софійки)	--
Батько Вадима (працював у Москві, не підкувався Вадимом)	Поїхав шукати легкого карбованця				
Вадим (зухвалий, зарозумілий хлопчина)	Прокляття прокляттям, а характер характером				
Висновок	нажива		Брехня, обман		Взаєморозуміння; взаємодопомога, дружна родина

3.3 Бесіда за прочитаним текстом

1. Що об'єднує три родини ?(час, місцевість, особисті стосунки.)

2. Чому автор поєднав у різних часових просторах 3 родини?

3. Який гріх став поштовхом для сімейного прокляття Кулаківських?

4. Чи справді можливе таке прокляття, чи можна пояснити такі події чимось іншим?

5. Яку роль відіграли коралі в цій історії?

6. Як, на вашу думку, впливає характер людини на майбутнє нащадків?

7. Чи позбулася Вадимова родина сімейного прокляття? Доведіть свою думку.

8. Чи відбулися зміни у душі Вадима Кулаківського? Доведіть свою думку.

8. Чому в повісті-казки частково показане майбутнє головних героїв? Доведіть свою думку.

3.4 Розгадування кросворду

I група

					¹ л	і	н	а
					² ю	з	я	
		³ г	о	р	д	і	й	
⁴ к	а	т	е	р	и	н	а	
⁵ с	н	і	ж	а	н	а		
⁶ м	а	л	ь	в	а			

1. Ім'я Софійчиної бабусі.

2. Ім'я коханої дівчини Михайла Міщенка

3. З кого почалося родинне прокляття Кулаковських?

4. Ім'я дівчини, яка в дитинстві була кволою.

5. Ім'я лікаря-травматолога.

6. Кличка лошиці.

				1 в	а	д	и	м						
					2 і	р	к	а						
					3 р	у	с	а	л	о	н	ь	к	а
		4 с	н	і	ж	а	н	а						
5 ч	о	р	н	о	б	і	л	к	а					
				6 в	а	л	я							

- ### III група

		¹ к	о	р	а	л	і		
² с	а	ш	к	о					
				³ д	а	н	и	л	о
⁴ ф	а	н	т	и	к				
	⁵ ф	р	а	н	я				
	⁶ к	л	а	в	а				

1. «Але ж Вадим!.. Він же подивився не тільки через ?! І вона зараз у цьому переконається!»
2. «— Привіт! А в мене сьогодні зважилося людей на цілих 800 кілограмів, – саяв хлопець. – Продав п'ять букетів! Мама зрадіє: буде за що відремонтувати босоніжки!»
3. «— Та мені... мені... Ще з часів польського короля моїм предкам – козакам, котрі розбитніші, вислужились, – жалувано! Ось і

документи! – Незнайомець дістав із нагрудної кишені торбинку. – Тут – усіх ні! Пропадуть хіба разом зі мною! Довірили ж бо!»

4. Сьогодні їм щастить: якраз сидить на порозі бабиної квартири прив'язаний, – баба часто його вигулює на мотузочку. Сидить і несамовито нявчить.
5. – Не могла. Хоронила брата: застрелився ненароком! – пояснила.....
6. Хто був першим власником коралів?

3.5 Дослідження понять «людина», «дружба», «родина»

- ❖ Як ви можете пояснити слово «людина»? (вид живих організмів, що на сучасному етапі існування живого перебуває на найвищому щаблі розвитку)
- ❖ Якими характерними якостями повинна бути наділена справжня Людина? (справжня людина має благородні риси характеру: ввічливість, порядність, вимогливість до себе й до інших, моральність, вміння жити серед інших людей.)
- ❖ Як ви можете пояснити слово «дружба»? (безкорисливі особисті взаємовідносини між людьми, засновані на довірі, щирості, взаємних симпатіях, спільних інтересах і захопленнях. Обов'язковими ознаками дружби є довіра і терплячість.)
- ❖ Як ви можете пояснити слово «родина»? (група людей, що складається з чоловіка, жінки, дітей та інших близьких родичів, які живуть разом; сім'я. Рід, покоління кого-небудь.)

<i>Справжня людина</i>	<i>Справжня дружба</i>	<i>Справжня родина</i>
Порядність	небайдужість	відповідальність
Ввічливість	чесність	чесність
Моральність	порядність	доброта
Вимогливість	чуйність	вимогливість
толерантність	відповідальність	розуміння
Повага до інших	ввічливість	повага

терплячість	прощення	любов
чуйність	повага	взаємодопомога
відповідальність	довірливість	моральність
чесність	безкорисливість	ввічливість
	взаємодопомога	

- ❖ Хто з героїв повісті-казки є справжньою людиною? Доведіть свою думку.
- ❖ Хто з героїв повісті-казки є справжнім другом?
- ❖ Яка з родин є справжньою? Доведіть свою думку.
- ❖ Так в чому сенс життя людини? (бути справжньою людиною, справжнім другом і мати справжню родину)

IV. Підсумок уроку

Закінчити речення:

- Сьогодні на уроці я дізнала(в)сь про...
- Я зрозумів(ла,) що...
- Що я встиг зробити на уроці?
- Що залишилося для мене невирішеним?

№	Оцініть себе за кожним із тверджень	0-26.
1.	Я активно працював(ла) на уроці.	
2.	Я висловлював(ла) свою позицію.	
3.	Я давав(ла) повні відповіді на питання .	
4.	Я правильно переказував (ла) текст	
5.	Я працював(ла) самостійно	
6.	Я узагальнював(ла) сказане на уроці	

У. Домашнє завдання

I група Скласти власну версію продовження історії.

II група Написати лист одному з героїв твору.

III група Створити рекламу «Марина Павленко «Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських»»